

ПРАВИЛА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ПРАВАТА НА ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОБСТВЕНОСТ В СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ”

I. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ НА ПОЛИТИКАТА НА СОФИЙСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ В ОБЛАСТТА НА ЗАКРИЛАТА НА ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА СОБСТВЕНОСТ

Чл. 1. (1) Политиката на СУ „Св. Климент Охридски“ е да провежда активно и да насърчава изследователската и развойната дейност, извършвана в Университета, за напредъка на страната, повишаване на конкурентоспособността на нейната икономика и издигане на престижа на Университета като изследователски център.

(2) За защита на резултатите от своята научно-изследователска и развойна дейност, СУ „Св. Климент Охридски“ провежда политика в областта на интелектуалната собственост (ИС) на популяризиране, защита и комерсиализация на цялата интелектуална собственост, създавана или развивана от наетите лица и студентите в Университета, включително създавана в сътрудничество с външни организации. При провеждането на тази политика СУ „Св. Климент Охридски“ се ръководи от принципа за взаимната изгода за изобретателя(ите), Университета и всички външни организации, с които той работи съвместно.

(3) В съответствие с разпоредбите на Закона за патентите и регистрацията на полезните модели (ЗПРПМ), Закона за промишления дизайн (ЗПД), Закона за авторското право (ЗАП) и други нормативни актове, действащи в областта на закрилата на различните обекти на интелектуалната собственост, всяка интелектуална собственост, създадена от наетите лица в процеса на техните служебни отношения, и от студентите в процеса на тяхното обучение, за която Университетът е съдействал или спомогнал с ресурси по какъвто и да било начин, принадлежи на Университета.

(4) Университетът упражнява своите права и интереси в областта на интелектуалната собственост, включително потенциални патентни права и авторски права, когато е предоставил директно или индиректно подкрепа за изобретателя или съзателя, изразяваща се в предоставяне на временна или постоянна заетост, използване на помещения, оборудване, материали или други ресурси, финансови ресурси, договори, награди или помощ, съдействие или подкрепа по всякакъв материален или нематериален начин.

II. ЗАКРИЛА НА ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА СОБСТВЕНОСТ

Чл. 2. (1) Интелектуалната собственост е понятие, определящо изключителните права на творенията на човешкия ум и човешкия интелект. Интелектуалната собственост е актив с търговска стойност.

(2) Политиката при създаване, закрила и използване на обектите на интелектуална собственост се изразява в следното:

2.1. Научно-приложните резултати, създадени при ползване на ресурсите на СУ „Св. Климент Охридски“, изразяващи се в оборудване, материални и финансови средства, знания, опит и интелектуални продукти, се използва за благо на цялата университетска общност, както и за научното израстване на нейните създатели.

2.2. СУ „Св. Климент Охридски“ е задължен да осигури признание, професионално развитие и възмездяване на лицата, които

а) създават в рамките на СУ „Св. Климент Охридски“ иновации и научно-приложни резултати с търговска стойност;

б) предоставят за ползване и комерсиализация в СУ „Св. Климент Охридски“ правата върху научно-приложните резултати.

(3) Настоящите правила се отнасят до режима за придобиване на правна закрила, използване и разпореждане с обекти на интелектуалната собственост, създавани по време на изследователската, консултативната и преподавателската дейности, извършвани в СУ „Св. Климент Охридски“.

(4) Обекти на интелектуалната собственост, чийто режим уреждат тези правила, са създаваните в университета:

4.1. изобретения,

4.2. полезни модели,

4.3. дизайни,

4.4. търговски марки,

4.5. авторски свидетелства и права.

(5) Собствеността на гореизброените обекти от т.4.1 до 4.7 включително са обект на уреждане от настоящите правила, при задължително запазен дял на СУ „Св. Климент Охридски“ в рамките на 10-50% .

Чл. 3. Политиката относно провеждане на закрила на интелектуалната собственост и трансфера на технологии в СУ „Св. Климент Охридски“ се осъществява от структурните звена за управление на интелектуална собственост (СЗУИС): Института по право, икономика и интелектуална собственост (ИПИИС) на СУ „Св. Климент Охридски“ и Научно-изследователския сектор (НИС) на СУ „Св. Климент Охридски“. НИС е водещо структурно звено за управление на интелектуална собственост, когато дейностите за закрила на интелектуална собственост и трансфер на технологии са свързани с изпълнение на проекти, координирани чрез НИС.

III. ФОРМИ НА СОБСТВЕНОСТ И ПРОЦЕДУРА ЗА УПРАВЛЕНИЕ

Чл. 4 (1) В съответствие с разпоредбите на чл. 13, ал. 3 и ал. 4 и чл. 15 от ЗППМ, или респективно чл. 16, ал. 2 и чл. 17 от ЗПД, интелектуалната собственост, създадена от служители, изследователи, докторанти и студенти, работещи по договор със СУ „Св. Климент Охридски“ в процеса на техните служебни отношения и от студенти, в процеса на тяхното обучение, принадлежи на Университета, и правото на заявяване за получаване на закрила принадлежи на

Университета.

(2) Научният колектив/разработчик съвместно със СЗУИС на СУ „Св. Климент Охридски“ внасят съвместна заявка за придобиване права върху ИС.

(3) Научният колектив/разработчик възлага на СЗУИС управление на технологичния трансфер на ИС. СЗУИС поема 90% от разходите по управлението, а научният колектив/разработчик - 10%. СЗУИС получава 33% от бъдещите ползи и приходи от внедряването на разработката, а научният колектив/разработчик - 67%.

(4) СУ „Св. Климент Охридски“ упражнява своите права и интереси в областта на ИС, включително потенциални патентни права, когато е предоставил директно или индиректно подкрепа за изобретателя или създателя, изразяваща се в предоставяне на временна или постоянна заетост, използване на помещения, оборудване, материали или други финансови и нефинансови ресурси, договори, награди, помощ, съдействие или подкрепа по материален или нематериален начин.

(5) Когато ИС е създадена съвместно от научен колектив от СУ „Св. Климент Охридски“ или от колектива и докторанти, всички те са задължени да информират съответните СЗУИС относно индивидуалния си принос в разработката. С цел разпределението на компенсацията, получена за този обект, членовете на академичния колектив са задължени да се споразумеят за съразмерното ѝ разпределение, като информират в писмена форма СЗУИС, попълвайки формуляр за описание на иновация и за индивидуалния принос на всеки член на академичния колектив. Когато не е налице споразумение, СЗУИС са длъжни да формулират начални правила за това разпределение.

(6) При прилагането на гореописания режим са възможни изключения, произтичащи от голямото многообразие и сложност на взаимоотношенията, възникващи в научно-изследователската и развойната дейност, или реализацията на изследователски проекти, изпълнявани в сътрудничество с външни организации в България и чужбина, при които се създава ИС. В такива случаи Университетът приема, че посочената уредба ще се прилага гъвкаво и въз основата на предварителни договорености, в които правото на собственост върху създадената ИС ще се споделя между Университета, нейния създател/създатели и/или юридически лица, участващи в съвместен проект, или Университетът ще предоставя правото на заявяване и придобиване на правна закрила изцяло само на създателя/създателите на интелектуалната собственост и/или на юридическите лица, участващи в съвместния проект.

IV. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА СТРАНИТЕ

Чл. 5 (1) Университетът, в качеството му на притежател на интелектуална собственост, има правото да я използва и да се разпорежда с нея, и задължението да реализира тези свои права така, че да оптимизира печалбите за себе си и за служителите, изследователите, докторантите и студентите, работещи по договор със СУ „Св. Климент Охридски“ или третите лица, които са участвали в създаването на тази собственост.

(2) Когато дългосрочните интереси на университета налагат, той може да ползва правото си на заявяване на заявка за патент или полезен модел извън срока, определен в чл. 13, ал. 3 от ЗППМ.

(3) Служители, изследователи, докторанти и студенти, работещи по договор със СУ „Св. Климент Охридски“, които са създатели на интелектуална собственост, имат право на справедлив дял от финансовите и нефинансови печалби и придобивки, които възникват в

резултат от осъществена реализация на създадена от тях интелектуална собственост.

(4) Лицата по предходната алинея са длъжни да действат съгласно процедурите, установени в Университета за защита на интелектуалната собственост, като уведомяват своевременно Университета за създаването от тях на предполагаеми обекти на интелектуална собственост.

V. РЕД ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ НА УВЕДОМЛЕНИЯ ЗА СЪЗДАДЕН ОБЕКТ НА ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОБСТВЕНОСТ

Чл. 6 (1) Звеното за разглеждане на уведомленията за създаваните обекти на интелектуална собственост от служители, изследователи, докторанти и студенти, работещи по договор със СУ „Св. Климент Охридски“, е СЗУИС (НИС или ИПИИС).

(2) Въз основа на становище от съответния факултет до СЗУИС започва процедура по придобиване на интелектуална собственост.

(3) Лицата по чл. 5, ал. 3 са длъжни да спазват конфиденциалност по отношение на създаден предполагаем обект на интелектуална собственост с оглед защита на възможности за подаване на заявка за патент, регистрация на полезен модел, дизайн, осъществяване на трансфер на технологии или подходящ друг начин за реализация на тази интелектуална собственост, до вземането от СУ „Св. Климент Охридски“ на решение по случая. Когато решението е за подаване на заявка за получаване на правна закрила/осъществяване на трансфер на технологии, лицата по предходната точка са длъжни да спазват конфиденциалност съобразно конкретните указания по случая, дадени им от СЗУИС.

(4) Служители, изследователи, докторанти и студенти, работещи по договор със СУ „Св. Климент Охридски“, които са създатели на интелектуална собственост, имат право на справедлив дял от финансовите и нефинансови печалби и придобивки, които възникват в резултат от осъществена реализация на създадена от тях интелектуална собственост.

(5) Лицата по предходната точка са длъжни да действат съгласно процедурите, установени в Университета за защита на интелектуалната собственост, като уведомяват своевременно СЗУИС за създаването от тях на предполагаеми обекти на интелектуална собственост.

VI. ОТГОВОРНОСТ ЗА ОСВЕДОМЯВАНЕ ОТНОСНО ПОЛИТИКАТА НА УНИВЕРСИТЕТА

Чл. 7 (1) За новопостъпващи наети лица - Университетът, чрез Началник отдел ЛСТО, е отговорен за предоставянето на новопостъпилите наети лица, на копие от настоящия документ и за тяхното запознаване с правата и задълженията им по политиката и правилата за закрила на интелектуалната собственост.

(2) За наетите лица към момента на одобряване и въвеждане в сила на тази политика - чрез предоставянето на всяко наето лице, занимаващо се с научно-изследователска и развойна дейност, на копие от настоящия документ и за неговото уведомяване за правата и задълженията му по политиката и правилата за закрила на интелектуалната собственост.

(3) За студенти - за всеки студент и докторант, занимаващ се с научно-изследователска и развойна дейност, чрез предоставяне от ръководителя на тази дейност, на копие от настоящия

документ.

Чл. 8. СЗУИС предоставят обучения, консултации, наема лицензиран представител по интелектуална собственост за представляване пред Патентно ведомство на Република България, координира процедурите по защита на правата върху интелектуална собственост и подготвя указания за прилагане на настоящите Правила от ръководителите на научни колективи, отделните хабилитирани лица и служители, студенти и докторанти, занимаващи се с научно-изследователска и развойна дейност по договор.

Чл. 9. Всяко лице, имащо отношение към интелектуална собственост, която е обект на уреждане с настоящите Правила, следва незабавно да уведоми СЗУИС при съмнения или увереност, че има нарушения на правата на интелектуална собственост, което се изразява в:

а) използване на обект на интелектуална собственост, по смисъла на съответния закон, регламентиращ конкретния обект на интелектуална собственост, което е извършено без съгласието на техния притежател,

б) нарушаване от СЗУИС на чужди права на интелектуална собственост.

Чл. 10. СУ „Св. Климент Охридски“ предвижда санкциониране чрез всички законоустановени средства, вкл. чрез предявяване на иск за присъждане на обезщетение за причинени вреди или по друг начин по отношение на лица, нарушаващи настоящите Правила.

Правилата са приети с решение на Академичния съвет на СУ „Св. Климент Охридски“ на 30 октомври 2024 г., протокол ~~№.....~~ №1 и влизат в сила от деня на приемането им.